

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Dette forslag om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. skal ses i sammenhæng med det samtidig fremsatte lovforslag om ændring af lov om folkeskolen (Udvidelse af undervisningspligten til 10 år, mål- og indholdsbeskrivelse for skolefritidsordninger m.v.), der bygger på Skolestartsudvalgets anbefalinger til et forbedret og sammenhængende indskolingsforløb. Ændringen af folkeskoleloven indebærer bl.a. en udvidelse af undervisningspligten fra ni til 10 år, idet børnehaveklassen, som efter gældende lov er frivillig og derfor ikke er omfattet af undervisningspligten, fremover skal omfattes af de undervisningspligtige klassetrin.

Sigtet med dette lovforslag er, at forældre, der ønsker, at deres børn også skal kunne opfylde undervisningspligten på en fri grundskole for så vidt angår børnehaveklassen, skal have mulighed derfor. Det foreslås derfor, at undervisningen i børnehaveklassen i forlængelse af den gældende retstilstand fremover bliver omfattet af kravene til, hvilken undervisning de fri grundskoler skal udbyde.

2. Gældende ret

Efter gældende § 1, stk. 2, i friskoleloven giver frie grundskoler undervisning på 1.-9. klassetrin, som står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Skolerne skal efter deres formål og i hele deres virke forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene. Skolerne kan tillige omfatte 1-årig undervisning på 10. klassetrin og 1-årige børnehaveklasser.

Det er en tilskudsbetingelse, at en skole har mindst 28 elever i alt på 1.-7. klassetrin beregnet enten som elevtallet pr. 5. september året før finansåret eller som et gennemsnit af elevtallene pr. 5. september året før finansåret og de to forudgående år. Der kan dog ydes

tilskud til skoler fra skoleårets begyndelse svarende til det gennemsnitlige tilskud pr. årselev, der er fastsat på finansloven, hvis antallet af elever pr. 5. september er mindst 28 i alt på 1.-7. klassetrin. For skoler med kostafdeling gælder betingelserne for 1.-9. klassetrin. En nyoprettet skole skal i det første skoleår pr. 5. september have mindst 12 elever og i det andet skoleår pr. 5. september mindst 20 elever.

3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at de frie grundskoler ud over undervisning på 1.-9. klassetrin skal give undervisning i børnehaveklassen. Lovforslaget indebærer, at undervisningen i børnehaveklassen vil blive omfattet af de samme krav om, at undervisningen skal stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen og samme krav om, at skolerne skal forberede eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre m.v., som gælder for undervisningen på 1.-9. klassetrin.

Det foreslås, at det bliver en tilskudsbetingelse, at en skole i alt i børnehaveklasse til og med 7. klassetrin har mindst 32 elever beregnet på samme måde som efter gældende lov. En nyoprettet skole skal efter forslaget pr. 5. september i det første skoleår have mindst 14 elever og i det andet skoleår mindst 24 elever.

Tilsynet med undervisningen i børnehaveklassen vil ske på samme måde som tilsynet med skolens øvrige undervisning.

Forslaget indeholder endvidere konsekvensrettelser i lov om frie kostskoler vedrørende optagelseskrav til efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejds-skoler.

Lovforslaget medfører ingen ændringer i tilskudssystemet.

4. Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Det skønnes, at der på landsplan er mellem 250 og 300 elever i 1. klasse i folkeskolen og de frie grundskoler, som ikke har gået i børnehaveklasse, hvoraf 100 skønnes at være elever i frie grundskoler. De øko-